

РІДКІСНИЙ АНГЛІЙСЬКИЙ ДЕНАРІЙ, ЗНАЙДЕНИЙ У ЧЕРНІГОВІ**RARE ENGLISH DENARIUS FOUND IN CHERNIHIV**

Продивляючись свої записи щодо знахідок західноєвропейських денаріїв на території України, знайшов інформацію щодо рідкісного англійського денарія (див. мал.), знайденого на околиці Чернігова (Рис. 1). Це була одинична знахідка без супутніх матеріалів. На аверсі зображення бюсту короля вліво у шоломі та в обладунках. Напис – C N U T R E I . N I V R O . На реверсі зображення так званого ювелірного хреста. Напис – C O I I N V A . На монеті є приклепане срібне вушко. Вага монети (разом з вушком) – 1, 2 гр. Діаметр – 17 мм.

В каталозі англійських монет її визначено як денарій Хардекнуда¹⁷. І карбувалася вона за цим каталогом у 1035-1037 рр. (на деяких аукціонах дати карбування – 1036-1037 рр.). Карбована у місті Бат ([англ.](#) Bath, дослівно «купальня», «басейн»). Після смерті Кнута Великого 1035 року престол Англії та Данії мав успадкувати син Кнуда від другого шлюбу з Еммою Нормадською – Хардекнуд, який керував наприкінці життя свого батька Данією. Однак загроза вторгнення норвезького короля Магнуса I Доброго не дозволила Хардекнуду прибути в Англію для вступу на престол. Цим скористалася частина англійських магнатів на чолі з ерлом Леофріком та Ельфгіфою Нортгемптонською, які запропонували обрати регентом країни Гарольда. На раді в Оксфорді на початку 1036 року прихильники Гарольда та Хардекнуда досягли компромісу: Гарольд ставав регентом Англії, а королева-мати Емма Нормандська зберігала свій двір, гвардію хускарлів і контроль над королівською скарбницею. Саме Емма Нормадська і карбувала монети з іменем Хардекнуда (Кнуда III). Проте Гарольд напав на резиденцію Емми у Вінчестері і захопив скарбницю. До кінця 1037 року всі магнати Англії визнали Гарольда своїм королем, а Емма втекла з країни.

Рис. 1.

¹⁷ Coins of England & the United Kingdom. 46-th edition standard catalogue of British coins. Spink. 2011. № 1166.